



# Helsingin yliopiston kirjaston

## PDA-pilotteja ja kokeiluja

**Marjo Kuusela 22.4.2013**



# Elsevier – Evidence Based Selection

Käyttöön perustuva hankinta

**Vuoden 2012 EBS-tilastoa**

Koekäytössä olleiden nimekkeiden määrä	501
Käytettyjen määrä	253
Käytettyjen titteleiden osuus %	50 %
>4 kertaa käytettyjen osuus	155
>4 kertaa käytettyjen osuus %	31 %
Kokonaiskäyttö (FT Usage)	5790
Käytettyjen nimekkeiden käytön ka (Average FT usage per used title)	22,89

- FinElibin neuvottelema alennus
- Marcit Helkaan: väliaikainen lokaatio -> lopullinen lokaatio
- Nyt tarjolla Elsevierin vuosina 2012-13 julkaisemia e-kirjoja (411 kpl) eri tieteenaloilta. Käytetyimmät näistä hankitaan kirjaston kokoelmiin pysyvästi vuoden lopulla
- Ennustaako koekäytön aikainen käyttö tulevaa käyttöä juuri lunastetuille nimekkeille?



# Ebscon e-kirjojen PDA-pilotti

---

- Ebooks on Ebscohost (ent. NetLibrary)
- pilotoidaan 2013-14
- ECM-hallintaliittymässä luotuna 5 PDA-tiliä: Keskustakampuksen kirjasto, Kumpula, Terkko, Viikki ja Kansalliskirjasto
- Pilotissa käytettävissä olevat summat etukäteen määritelty näille tileille
- Pilotissa kaksi vaihetta:
  - 1) *Kohdennettuna tiettyyn tieteenalaan tai tutkijaryhmään (keskustakampuksen pilotti meneillään)*
  - 2) Laitetaan omaan luetteloon tarjolle/löydettäväksi kirjaston esivalitsemaa aineistoa tai välittäjän tarjoama paketti



## ... Keskustakampuksen pilotoijat

---

- Monitieteinen CRM-huippuyksikkö: 48 tutkijaa, n. 20 tekee valintaa
- <http://www.helsinki.fi/aleksanteri/crm/>
- Marcit päätettiin olla viemättä Helkaan tässä vaiheessa; pilotoijat ohjattiin suoraan Ebscon käyttöliittymään
- Ohjeistus videotutoriaalein (fin/eng)
- Aikataulu: syyskuun loppuun mennessä / Pda-summa loppuu
- Palautelomake tutkijoille – hyödyn kartoitus
- Palaute myös oman kirjaston valinta-ja hankintaihmisiltä



### **Kustantajat, joiden teokset ovat yleensä olleet kiinnostavia**

Sage, Routledge, Ashgate, *Verso*, Palgrave Macmillan,  
Wiley-Blackwell, *Polity*, Cambridge University Press, Oxford  
University Press, Princeton University Press, *Pittsburgh*  
*University Press*, M.E.Sharpe, *Cornell*

### **Temaattisia aiheita, jotka kiinnostavat**

Modernization, economic modernization, poverty, family policy,  
(social) network analysis, migration, Middle class, Trade unions,  
Social innovations, Entrepreneurship, class structure, social  
change, social mobility, media, democracy, elections, public  
opinion,  
modernization of labor/work, modernization of labor practices,  
labor history, political regime, democratization, authoritarianism,  
political institutions, rule of law, governance, general sociology,  
political sociology, democratization, social movement studies,  
studies of collective action, anthropology of Eastern Europe,  
Russia  
and post-socialism, studies of social media, Internet, news  
media, mass media, media consumption, media economics,  
media theory, newspapers, magazines, corporate  
communication, identity, mentality

### **Mahdolliset aikarajaukset**

2000-> (jos menee liian pitkäksi niin sitten 2005 >



# Pilotissa opittua

---

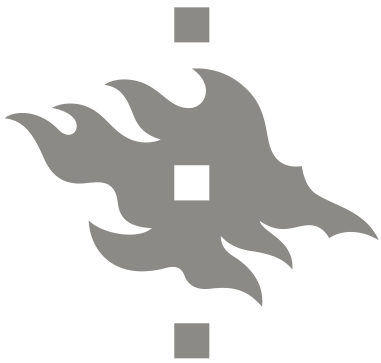
- Profiilin luonti: Ebscon tarjoama profiili 10.000 rivin excel VS. itse tehty profiili n. 500 teosta
- Tuplatarkastus omaan tietokantaan
- Triggerit
- Rahan ja tilitapahtumien seuranta - kuka tekee ja kuinka usein
- Luettelointi – pilotin aikana luetteloidaan vain ostautuneet teokset
- Marcit haetaan OCLCn palvelusta tiedostona, marceja saa myös yksittäin
- Tiedotus/ohjeistus kohdennetussa PDA:ssa
- valinta&hankinta-työvaiheiden hiontaa – työkulut vaihtelevat välittäjän/kustantajan mukaan



# Johtopäätöksiä tähän astisesta – Elsevierin EBS ja Ebscon PDA

---

- Valintatyön muuttuminen: teemme esivalintaa, emme lopullista päätöstä
- Välittäjän/kustantajan valmiiden pakettien sisältö VS. kirjaston oma panos esivalintaan
- Kirjaston kokoelmapolitiikat VS. valitsevatko asiakkaat ”väärin”?
- Asiakkaiden valintojen tulkinta: esim. aiheen X kirjoja käytetty EBSissä -> kokoelmissa ei ollut uutta kirjallisuutta aiheesta X
- Luettelointityövaiheet uusiksi: marcien input/output
- MarcEdit osaamista kirjastossa tulee laajentaa, kun marceja käsitellään jatkossa yhä enemmän isoina tiedostoina
- Pda:na hankittujen teosten käytön seuranta



# Johtopäätöksiä tähän astisesta – Elsevierin EBS ja Ebscon PDA

---

- Tutkitaan myös e-kirjojen SFX-aktivointiin liittyviä asioita
- Patron Driven Acquisition vai Access?
- Demand Driven Acquisition -suunnitelma : miten käytetään pilotin jälkeen?
- Ruusuja & Risuja:
  - Melko työlästä, monivaiheista
  - Kirjavat järjestelmät
  - Kokoelmien tarjonta asiakkaille laajenee aukiolevien teosten myötä
  - Tukee kirjastossa tehtävän valintatyön mielekkyyttä